

fte. — Lovforslaget nævner ikke Noget om Erstatningspligt; men det maa jo forresten antages at følge af den almindelige Lovgivnings Regler, at hvor der tilføjes Vedkommende Tab ved Fæstemændens Forhold, der skal der gives Erstatning. Men det kunde maatte dog, da Loven er skrevet med Menigmand, Arbeidsklassen, for Die, der jo ikke har synderligt Kjendskab til Lov og Ret, være hensigtsmæssigt at henlede Opmærksomheden paa, at saadan Erstatningspligt, og særlig at saadan Erstatningsret eksisterer. Det er, hvad jeg har at bemærke om Lovforslaget. Som det let ses, ere Indbendingerne fra min Side aldeles underordnede, og jeg nærer det Haab, at saavel Ministeren som begge Rigsdagens Afdelinger skal kunne enes saa hurtig om denne Lov, at det kan blive Sandhed, hvad der staar i § 7, at Loven træder i Kraft den 1ste Januar 1887, og med Dusstet herom skal jeg da slutte.

Justitsministeren (Melleman): De Bemærkninger, den ærede Rigsdagsmand fremkom med, ville, saavidt jeg skjønner, ikke kunne lægge Hindringer i Veien fra min Side for Lovforslagets Fremme. Hvad angaar det sidste Stykke i § 2, saa er det, der er mig magtpaaliggende, egentlig kun det, at man ikke skal være indskrænket til kun at kunne fjerne Fæstemanden, naar der kan føres et egentlig juridisk Bevis, saa at man kunde faae Dom over ham til at have sin Bestilling forbrudt, thi det vilde efter min Mening være en fuldkommen utilstræffelig Beskyttelse for de Arbejdssøgende. Det vilde naturligvis være meget sjældent, at der i et saadant Tilfælde kan føres fuldstændig juridisk Bevis for de enkelte Misligheder, han har gjort sig skyldig i lige overfor de Arbejdssøgende, og skulde man kun være i Stand til at kunne fjerne en uheldig og skadelig Fæstemand, naar et saadant Bevis kan tilveiebringes, er jeg bange for, at det kun vilde ske meget sjældent. Det, der for mig er Hovedsagen, er, at han vil kunne afskediges, om jeg saa maa udtrykke mig: ad administrativt Veie, og naar det kan naaes, som det vil kunne efter det Forslag, som den ærede Taler nys antydede, saa er jeg egentlig tilfredsstillt. Refursen til Justitsministeriet er selvfølgelig ikke Noget, jeg holder paa, eller som det har særlig Interesse for Ministeriet at fastholde; det er Noget, som man blandt Andet har maattet sætte ind for at yde den Paagjældende en Slags Garanti, der gif ud over Magistratens Skjøn, men i og for sig fastholder jeg det ikke. Tanken i Bestemmelsen har jo naturligvis ikke været den, at Magistraten vilkaarlig skal kunne

afskedige Fæstemænd, men Tanken har været den, at de skulde kunne afskediges paa Grund af slet Forhold, naar dette Forhold enten var af den Bestaffenhed, at det just ikke kunde medføre Strafsansvar og dog maatte anses for utilbørligt, eller naar det kunde bringes til en saadan Sandsynlighed eller Formodning, at intet fornuftigt Menneske kunde tvivle derom, men der dog ikke kunde tilveiebringes egentlig juridisk Bevis. At en saadan Udgang til administrativt at fjerne en Fæstemand, der anses for at virke skadelig, staar aaben, er for mig Hovedsagen. Hvad Bemærkningen til § 3 angaar, skal jeg fremhæve, at der ved urigtige Oplysninger ikke kan tænkes paa Oplysninger, hvis Urigtighed er Fæstemændens utilregnelig, det maa være Oplysninger, hvis Urigtighed er ham tilregnelig, og jeg har ikke Noget imod, at dette udtrykkelig siges, skjøndt jeg er overbevist om, at Bestemmelsen ikke vil blive anvendt anderledes af Domstolene af den Grund. Hvad det angaar at affatte Slutningen af § 3 saaledes, at den ogsaa bliver anvendelig paa dem, der meddele Udlændinge urigtige Oplysninger om herbærende Forhold, saa forekommer det mig heller ikke at frembyde nogen videre Betænkning. Naar Lovforslaget ikke har medtaget det, er det af den naturlige Grund, at man fornemlig har tænkt paa Beskyttelsen af vore egne Arbejdere, men man kan ganske vist ikke sige Andet, end at det er stemmende med Ret og Billighed, at en lignende Beskyttelse ogsaa kan ydes Andre mod et Forhold, som i Virkeligheden er uforsvarligt, saa et Undringsforslag i saa Retning vil jeg ikke have Noget imod. Hvad Erstatningspørgsmaalet angaar, er jeg gaaet ud fra, at det maatte ligge i den almindelige Ret, men der vil dog ogsaa med Lethed i Lovforslaget kunne indføres Bestemmelser om, at i de Tilfælde, hvor Fæstemanden dømmes for sit utilbørlige Forhold, vil han ogsaa have at udrede Erstatning.

Da ikke Flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen sluttet.

Sagens Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

H. Holm: Maa jeg tillade mig at foreslaa Sagen henvist til et Udvalg paa 9 Medlemmer.

C. B. Nyholm: Jeg vil blot bemærke, at efter Ministerens Udtalelser, og